

Francès

Nivell avançat

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Identificar i identificar-se; informar; narrar; descriure processos; afirmar, negar; anunciar; postil·lar; assentir i dissentir; classificar; comparar; confirmar la veracitat d'un fet; corroborar; desmentir; expressar desconeixement.

1.2. Opinions, creences; hipòtesis

Expressar acord i desacord; expressar i argumentar una opinió; atribuir un fet a un altre; conjecturar; expressar una creença, expressar escepticisme; formular hipòtesis (sobre esdeveniments presents, passats i futurs); objectar; predir; suposar; valorar un fet com a causa o conseqüència d'un altre, com a contingent o com a versemblant; acusar.

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa; oferir ajut; oferir-se a fer alguna cosa; accedir o negar-se a fer alguna cosa; admetre; consentir; convidar; prometre, jurar; retractar-se.

1.4. Actes directius o persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa)

Demandar a algú que faci alguna cosa; demanar i donar instruccions; demanar, donar i denegar permís; donar ordres; suggerir, suplicar, obligar; proposar de fer alguna cosa; demanar consell, aconsellar, desaconsellar, recomanar; demanar autorització, autoritzar i denegar autorització; restringir; dispensar o eximir algú de fer alguna cosa; exigir; advertir, alertar; amenaçar, intimidar; animar i desanimar; demandar; desestimar; persuadir, dissuadir; expressar el desig que algú faci alguna cosa; prevenir algú en contra d'alguna cosa o d'una persona; censurar; prohibir; proposar; reclamar; recordar alguna cosa a una persona; recriminar, retreure, renyar.

1.5. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar estat físic, de salut o d'ànim: admiració; decepció; afecte, estimació, amor, odi; simpatia, antipatia; alegria, felicitat, tristesa; ànim, ansietat; aprovació, desaprovació; confiança, desconfiança, escepticisme; desig; rebuig; fàstic; indiferència; esperança, desesperança; dolor, alleujament; irritació; preocupació; sorpresa; temor; tranquil·litat; menyspreu; resignació; temor; vergonya. Acusar; defensar; exculpar.

1.6. Relació social, actituds respectes de les altres persones

Presentar-se i respondre a una presentació; saludar, respondre a una salutació, demanar de transmetre una salutació; acomiadar-se, respondre a un acomiadament;

convidar, acceptar o declinar una invitació; agrair, respondre a un agraïment; atreure l'atenció; demanar disculpes i perdó, perdonar; donar, acceptar i refusar excuses; donar la benvinguda; expressar aprovació; expressar condol; felicitar i respondre a una felicitació; interessar-se per algú o per quelcom, respondre a mostres d'interès; lamentar; compadir-se; insultar; fer compliments.

2. Competència sociolingüística

Atès que la llengua és un fenomen sociocultural que incideix en la forma en què les persones es comuniquen i que comporta una manera de veure i d'entendre el món, cal posar l'accent en els aspectes de l'ús de la llengua, que es relacionen amb aquest fenomen i que conformen la competència lingüística. A continuació es llisten els aspectes que caldrà incorporar en el curs del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest nivell:

2.1. Marcadors lingüístics de relacions socials que reflecteixen les diferències en l'estatus de les persones interlocutores, la proximitat de la relació i el registre del discurs i es manifesten en:

- La selecció i l'ús de les salutacions de rebuda, presentació, comiat.
- La selecció i l'ús de formes de tractament, formal, informal, familiar.
- Les convencions en els torns de paraula.

2.2. Fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra i la inadequada aplicació de les quals entorbeixen o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

2.3. Introducció d'expressions de saviesa popular - component significatiu de l'aspecte lingüístic de la competència sociocultural - i actualment, grafits, eslògans publicitaris a la televisió o a la vestimenta, i plafons als llocs de treball, amb la mateixa funció.

- Refranys
- Expressions idiomàtiques
- Cites

2.4. Diferències de registre referides a diversos usos de la llengua en contextos diferents:

- formal
- estàndard
- informal
- familiar

2.5. Introducció al reconeixement d'alguns indicadors lingüístics de procedència geogràfica, grup professional, social, generacional. Aquests indicadors poden ser de:

- lèxic
- accent
- aspectes paralingüístics
- llenguatge corporal

B. Competència discursiva

1. Organització dels discurs

1.1. Adequació al context

Relació del text amb la situació de comunicació.

- 1.1.1. Identificació dels indicis situacionals (en situacions comunicatives clarament definides i previsibles: lloc, canal, persones interlocutores i relació entre ells).
- 1.1.2. Funció comunicativa del text.
- 1.1.3. Tipus de text i format. Seqüència textual (temporal, lògica, etc.).
- 1.1.4. Varietat i registre: llengua oral/llengua escrita: registre formal/informal; neutre; varietat estàndard/no estàndard.
- 1.1.5. Tema.

1.2. Coherència textual

El text com a unitat global de significat.

- 1.2.1. Pertinença i estructuració del contingut. Selecció de contingut rellevant. Ordenació lògica de les idees.
- 1.2.2. Selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

1.3. Cohesió textual

Organització interna del text. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual. Relacions sintàctiques i semàntiques (fenòmens gramaticals i lèxics) que connecten els enunciatos d'un text entre si.

1.3.1. Inici del discurs

- Mecanismes iniciadors (presa de contacte): *Je vous demande pardon.*
- Introducció del tema: *en ce qui concerne, pour ce qui est de, c'est l'histoire de, ce que je voudrais dire c'est que.*
- Tematització

1.3.2. Desenvolupament del discurs.

- Desenvolupament temàtic.

Manteniment del tema.

- Correferència (ús d'articles, pronoms, demostratius; concordança de temps verbals). Anàfora, catàfora, dixi. Anàfores adjectivals, adverbials, nominals.
- El-lipsi: *le problème est posé et sera débattu plus tard.*
- Repetició (eco lèxic, sinònims, antònims, hiperònims, hipònims, camps lèxics): *véhicule, automobile, voiture; étanche, hermétique, peu perméable.*
- Reformulació. Paràfrasi i aclariments: *en d'autres mots, c'est-à-dire.*
- Êmfasi: *il n'est absolument pas concerné; il est tout à fait opposé au projet.*

Expansió temàtica

- Enumeració, seqüenciació temporal: *tout d'abord, en second lieu, avant tout, dans un premier temps, d'emblée, par ailleurs, en outre, encore.*
- Exemplificació: *notamment.*
- Al·lusions, referències, cites i evocacions: *comme le disait X, je cite.*
- Definicions: *ce qui signifie; à savoir.*
- Reforç. Precisió/matisació: *vraisemblablement, certainement, sans doute.*
- Contrast: *ceci dit; en revanche.*
- Introducció de subtemes.
- Personalització: *à mon sens, heureusement, curieusement.*

Canvi temàtic

- Disgressió: *à (ce) propos, au fait, soit dit en passant.*
- Recuperació del tema: *pour en revenir à, reprenons, revenons à nos moutons.*

La connexió: ús d'elements d'enllaç i organització del text.

- Addició: *de plus, d'ailleurs, non seulement.*
- Correcció: *en fait, en réalité, à vrai dire.*
- Condició: *à supposer que, au cas où, pourvu que.*

- Causa: *sous prétexte que, du fait de, c'est ainsi que.*
- Conseqüència: *en conséquence, tant et si bien que, aussi, d'où.*
- Finalitat: de peur que, en vue de.
- Oposició : à l'opposé, quant à, contrairement à.
- Concesió: *quoique, certes..mais, néanmoins, il n'en reste pas moins que.*
- 1.3.3. Conclusió del discurs
 - Resum/Recapitulació: *en somme, en définitive.*
 - Indicació de tancament textual i tancament textual: *pour terminer, enfin, en un mot.*
- 1.3.4. Discurs oral: iniciació i manteniment del discurs oral.
 - El torn de paraula: presa, manteniment i cessió del torn de paraula : *je voudrais placer un mot.*
 - Paper de la persona interlocutora. Demostració de comprensió, petició d'aclariments: *tu me suis?; je n'arrive plus à suivre.*
 - Recursos dilatoris: ús de mots falca : *tiens ; dis ; bon ben.*
 - Autocorrecció, rectificació, expressió de dubte : *en fait, bon, peut-être, plus exactement.*
 - Respostes a situacions de socialització: *c'est gentil, c'est bien aimable, il ne fallait pas, etc.*
 - L'entonació com a recurs de cohesió del text oral. Ús dels patrons d'entonació.
- 1.3.5. La puntuació com a recurs de cohesió d'un text escrit: usos dels signes de puntuació. En aquest nivell es consoliden els continguts treballats en els altres nivells.

2. Textos i àmbits d'ús

2.1. Expressió i interacció oral

- 2.1.1. Converses de caràcter col·loquial i transaccional.
- 2.1.2. Converses de caràcter formal o semi-formal.
- 2.1.3. Monòlegs espontanis o preparats, adreçats a una audiència: narracions de fets, experiències; exposició argumentada d'idees i presentacions de temes d'interès general no especialitzat.
- 2.1.4. Participació en tertúlies i debats.
- 2.1.5. Participació en activitats d'aprenentatge i d'avaluació (presentacions d'un tema d'interès personal o professional, debats, simulacions, enquestes, entrevistes...)
- 2.1.6. Anuncis publicitaris.
- 2.1.7. Participació en xats, blogs, i altres mitjans que ens ofereix Internet i les TIC.

2.2. Expressió i interacció escrita

- 2.2.1. Cartes formals: de sol·licitud, acceptació, reclamacions, queixes...
- 2.2.2. Escrits personals, informes i articles relacionats amb els estudis o la feina.
- 2.2.3. Formularis de reclamació, comunicat d'accidents o sinistres.
- 2.2.4. Articles d'opinió (cartes al director, revista de l'escola...).
- 2.2.5. Prendre apunts i fer resums.
- 2.2.6. Escripció creativa (cançons, poemes, contes, altres textos literaris...).
- 2.2.7. Activitats d'aprenentatge i avaluació (crítiques d'espectacles, narracions, escriptura creativa, col·laborativa...).
- 2.2.8. Participació en xats, blogs, i altres mitjans que ens ofereixen Internet i les TIC.

2.3. Comprensió oral

- 2.3.1. Notícies, reportatges, debats, tertúlies, etc. emesos per ràdio o televisió.
- 2.3.2. Espectacles en directe (teatre, cinema, esports, concerts, cançons...).
- 2.3.3. Discursos, conferències...

2.4. Comprensió escrita

- 2.4.1. Diaris i revistes.
- 2.4.2. Textos literaris (novel·la, assaig, poesia...).
- 2.4.3. Manuals d'instruccions, catàlegs i prospectes.
- 2.4.4. Tires còmiques i acudits.
- 2.4.5. Anuncis publicitaris.
- 2.4.6. Diccionaris monolingües.

2.5. Mediació oral i escrita

- 2.5.1. Fer d'intermediari/ària en transaccions i situacions socials per a amistats, família, col·legues professionals, convidats estrangers...
- 2.5.2. Resum de l'essencial d'articles de diaris i revistes.
- 2.5.3. Resum d'una xerrada o conferència sobre temes d'interès general o relacionats amb l'àmbit acadèmic o professional de l'alumne.
- 2.5.4. Traducció de fragments d'articles de diaris i revistes; de novel·les, poemes, i textos no especialitzats.

C. Competència lingüística

1. Lèxic i aspectes semàntics

1.1. Repertoris lèxics i utilització adequada dels mateixos (producció i comprensió) en els contextos a que es refereixen els objectius especificats per al nivell avançat; lèxic utilitzat en el registre familiar en contrast amb aquell que s'utilitza en el registre estàndard; alguns elements del francès argòtic corrent.

1.2. Famílies lèxiques

Sinonímia: substitució de verbs *faibles* (*mettre, faire*); sinònims intercanviables segons el context (*maladroit, gauche*); diferències de matis (*affalé, écroulé, effondré*); sentit pejoratiu (*vêtu, affublé.*); diferència de grau (*regretter, déplorer*); sinònims i nivell de llengua (*truc pour épater/procédé pour frapper*).

Homònims: homògrafs i homòfons; homògrafs que es distingeixen pel gènere (*le mémoire/la mémoire*); significat de l'adjectiu per posposició o anteposició; pronominalització i canvi de sentit (*rendre/se rendre*).

Parònims (*justice/justesse, avènement/événement*).

1.3. Paraules compostes i derivades

Prefixos (*mi-, contre-, bien-*). Diferència de grau (*archi-, ultra-, super-, extra-*).

Sufixos per formar substantius, adjectius i verbs (*-ard, -iste, -aille, -ot, -otte, -âtre, -oyer, -onner*).

Composició culta (*salle omni-sports*).

Derivació impròpia (*un garçon très bien, parler haut*); derivació de sigles i acrònims (*smicard, pacser*).

Neologismes, substantius que corresponen a marques registrades o noms propis.

1.4. Abreviacions. Sigles

Mecanisme d'abreujament de paraules del registre estàndard al registre familiar, abreviacions en –o (*ado, accro, apéro*)

Abreviacions de la llengua escrita: *c.-à.-d., H.T., T.T.C.*

Sigles i acrònims (*A.O.C., O.G.M., C.D.D., C.D.I., R.T.T*)

1.5. Onomatopeies

Onomatopeies que expressen soroll, gestos, sentiments, expressions familiars, crits d'animals: *beurk, brouhaha, mugir, clapoter, cliquetis*.

1.6. Mots transparents i pròxims

Aprofitament de la transferència lèxica entre el francès i la llengua pròpia.
Atenció especial als falsos amics.

1.7. Préstecs i mots d'origen estranger. *Français*

1.8. Frases fetes, dites, refranys

Proverbis (*C'est en forgeant qu'on devient forgeron...*).

Símils o expressions comparatives (*Jolie comme un coeur, beau comme un soleil, clair comme de l'eau de roche...*).

Expressions imagées (*Se metre au vert, Il pleut des cordes...*).

Algunes cites molt conegudes (de la literatura, del cinema, de personatges coneguts...)
(*Tout est bien qui finit bien; L'Etat, c'est moi; Après moi, le déluge; Impossible n'est pas français; Les grands esprits se rencontrent...*).

2. Morfosintaxi

Elements constituents de l'oració.

2.1. El substantiu

2.1.1. Morfologia i casos especials de gènere, nombre i concordança dels substantius (un compagnon/une compagne, des timbres-poste, un amour fou/des amours folles).

2.1.2. Substantivació.

2.2. Els determinants

2.2.1. Articles (ús i omissió).

2.2.2. Alguns usos particulars de possessius (l'ús afectiu: *elle travaille son anglais*).

2.2.3. Quantificadors (adverbis: *énormément*; ; unitats de mesura: *un zeste, une pincée*; expressions diverses: *un tas*) i alguns casos particulars de adjectius indefinits (*une table quelconque, tel ou tel film*).

2.3. Els pronoms

2.3.1. Alguns usos particulars de pronoms personals (ús i omissió del pronom neutre *le*).

2.3.2. Els pronoms relatius: usos particulars de les formes compostes (*la veste dans la poche de laquelle*); usos amb l'introduïdor *c'est* (*c'est la classe où/c'est dans la classe que*); usos amb el pronom *ce* (*ce à quoi je pense*); alguns usos particulars (*je fais ce qui me plaît/je fais ce qu'il me plaît de faire*); relatius sense antecedent.

2.3.3. Els pronoms demostratius i alguns usos especials de l'alternança *c'est/il est* (*les gâteaux au chocolat, c'est délicieux!*).

2.3.4. Els pronoms indefinits: *qui que, quel que, autrui, quiconque, un tel*.

2.4. L'adjectiu

- 2.4.1. Casos especials de concordança, de grau i de lloc de l'adjectiu qualificatiu.
- 2.4.2. Canvi de significat segons la posició (*grand, brave, sale, propre, chic*).
- 2.4.3. Construccions adjectivals (*hostile à; fort en*).
- 2.4.4. L'adjectivació.

2.5. El verb

- 2.5.1. Tipus de verbs. Consolidació i ampliació dels conceptes treballats en el nivell intermedi.
- 2.5.2. Temps i aspecte:
El *passé surcomposé* i els seus usos.
Usos i valors de l'indicatiu i el subjuntiu.
Usos particulars del condicional i els seus matisos.
Oposicions formals i funcionals del gerundi i del participi present.
Concordances de temps i mode: usos i valors particulars de la concordança.
Aspectes: simultaneïtat, anterioritat, posterioritat, durada, freqüència, continuació, acabament.
- 2.5.3. Modalitat: matisos de l'expressió.
- 2.5.4. Veu activa i passiva: altres formes d'expressar la veu passiva (*j'ai fait examiner mon chien*).

2.6. Les preposicions: usos fixos i usos que responen a normes i preposicions de règim

2.7 Els adverbis

- 2.7.1. Usos particulars d'alguns adverbis (*il est bien plus aimable qu'elle, les arbustes sont tout petits*).
- 2.7.2. Locucions adverbials: preposició + nom (*à mi-chemin; à l'envi*), preposició + adjectiu (*au dépourvu*), preposició + verb + complement (*d'arrache-pied*).
- 2.7.3. Matisos de l'expressió amb l'adverbi
- 2.7.4. L'adverbialització.

L'oració

2.8. L'oració simple

- 2.8.1. Estructura de l'oració
Inversió subjecte /verb: alguns casos especials (*aussi, peut-être, sans doute*).
El *ne explétif*.
La interrogació directa i indirecta.
L'estil indirecte lliure.
La *mise en relief*.

2.9. L'oració composta.

- 2.9.1. La coordinació. Consolidació i ampliació dels conceptes treballats al nivell intermedi.
- 2.9.2. La subordinació. Subordinades substantives (subjecte, complement d'adjectiu, complement directe, infinitives.); subordinades circumstancials (temporals, consecutives, causals, comparatives, de participi.); subordinades relatives.
Consolidació i ampliació dels conceptes treballats al nivell intermedi.

3. Ortografia i aspectes gràfics

3.1. Representació gràfica de fonemes i sons

Domini de les grafies dels sons vocàlics, semivocàlics i consonàntics.
Domini de l'ortografia dels mots gramaticals, lexicals i formes verbals.

Paraules amb correspondència fonètica/ortografia anòmala: ús anòmal de l'accent aigu (*événement*).

Ortografia de les onomatopeies (*bof, ouïe*).

Ortografia de mots forans (adaptats al sistema francès o no).

3.2. Els signes de puntuació

3.2.1. La puntuació en les cartes i altres textos de caràcter formal, en textos literaris, en textos acadèmics: orals (discursos, presentacions) i escrits.

3.2.2. La puntuació en el discurs directe, indirecte i indirecte lliure.

3.3. Abreviatures (R.S.VP.)

3.4. Sigles (O.G.M., C.D.D.)

3.5. Aspectes gràfics (i tipogràfics) i tipologia textual. Sistematització i consolidació.

4. Fonètica i fonologia

4.1. Sons i fonemes vocàlics i semivocàlics

Pronunciació dels fonemes vocàlics i semivocàlics amb atenció especial a aquells que presenten més dificultat.

4.2. Sons i fonemes consonàntics

Pronunciació dels fonemes consonàntics amb atenció especial a aquells que presenten més dificultat.

4.3. Processos fonològics

Elisió: casos especials.

Paraules d'ús freqüent amb pronunciació anòmala.

Pronunciació de mots forans: que conserven la seva pronunciació original, adaptats al sistema francès.

Característiques fonètiques més representatives dels diferents nivells de llengua.

Atenció especial a les característiques fonètiques del registre familiar.

4.4. Accent, ritme i entonació / patrons tonals de l'oració

Ritme i entonació adequats en qualsevol tipus d'oració complexa.